

Балада про кривавих солов'їв

Василь Голобородько

Те, що почалося глибоко під землею о першій годині ночі,
— не має закінчення.

Вони довго жили у клітці тіла,
ті криваві, як маки, солов'ї,
і от вони вирвалися на волю
крізь криваві отвори ран.
Ой, як вони радісно защебетали,
як радісно полетіли між дерев!
(Деревами стали люди,
а на них листя чорного мовчання).
Полетіли криваві солов'ї,
сіли на гілки рук
і відбилися у круглих криницях очей.

А людям страшно було дивитися
на тих солов'їв —

вони затулили очі руками,
але не вистачило рук,
і очі все одно бачили,
як літали криваві солов'ї!
Люди затуляли вуха руками,
але не вистачало рук,
і вуха все одно чули,
як щебетали криваві солов'ї...

А він лежав на землі.
(Це його тіло було кліткою кривавим солов'ям).

Він лежав,
як лежать на ліжкові після роботи,
як лежать на траві у садку
або як на зерні у кузові грузовика.
А над ним щебетали криваві солов'ї,
що мати не дочекається сьогодні сина,
що жінка не дочекається сьогодні чоловіка,
що діти не дочекаються сьогодні батька...

Зашелестіли дерева:
— Ой, що ж ми стоїмо,
давайте закривати рани
та не випускати кривавих солов'їв!..

Почали кидати в рани:
хто сорочку,
хто яблуко,
хто хату,
хто чотири дороги,
хто кулю Земну —
все рівно вилітали криваві солов'ї,
і нічого не могли подіяти дерева.
З них падало чорне листя,
оголюючи крик.
І щебетали криваві солов'ї...
А потім, потім
чорні річки потекли по вулицях,
стікаючи в одну ріку.
У тієї ріки на спині
маленький човник хитається.
І в тому човнику
пливе в останню путь він,
чиє тіло було кліткою
кривавим солов'ям.
Люди течуть
і б'ються, як хвилі об береги:
об білі хати,
об соняшників золоті голови,
об дроти на стовпах,
об рожеві обличчя троянд,
як лягає зеленим неспокоєм
піна зідхань.
І над річкою чорною,
і над човником білим —
криваві солов'ї.
Людям страшно підвести очі догори,
вони дивляться в землю,
а по чорній землі
червоні тіні кривавих солов'їв
уплітаються під ноги,
аж спотикаються люди...
Кричать труби,
труби кричать,
голосно так кричать.
Але їм не перекричати плачу матері,

Але їм не перекричати
щебету кривавих солов'їв.
Ні, нізащо не перекричати!
Як не зачинити благенькими дверцятами промов,
як не накрити пам'ятником
чи прапорами,
як не засипати землею.
Віками щебетатимуть солов'ї.
Віками плакатимуть матері.